

A 2004-ik évi Útmutató májusi igéje:

"Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére." (1 Tim 2,4)

Meditáció

A magasság dimenziója

Látni, szemlélni, körülnézni – mindnyájunkban megvan arra a vágy, hogy megismerjük a körülöttünk lévő világot, rácsodálkozzunk a természet szépségére, emberi arcok kimondhatatlan rejtelmére, műalkotások lenyűgöző varázsára. Sárga, kék, zöld, piros, fekete – elmagyarázhatatlan a színek varázsa, leírhatatlan a naplemente, átadhatatlan egy csillogó Szempár mondanivalója.

Láss, ne csak nézz! Régi már a sláger, de a felhívás ma is aktuális. Mit látunk manapság körülöttünk? A naplementét is... - igaz, Kicsit homályosabban és szürkébben, mint régen. Felépített világunkat is... - igaz, szépségét és varázsát elhomályosítja aggodásunk, hogy kik, mikor és mit akarnak lerombolni, eltemetve emberi életeteket, bizalmat, álmokat és vágyakat.

Aztán láthatunk még fáradt és elgyötört embereket, akik gépiesen járnak napi tennivalóik után, - fénytelen a szemük. Látunk gyermekeket, akik a kábelcsatornák és videokazetták dömpingjében már túl sokat láttak, - üres a tekintetük. Látunk életeteket, amikből hiányzik az újrakezdés lelkesedése. Látjuk az értékek befektetését, a sárdobálást, a hitelesnek vélt példa korrumpálódását. Önkéntelenül jön a védekezés: Csukjuk be a szemünket!

„Tekintetem a hegyek felé emelem: Honnan jön segítségem? Segítségem az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta.” (Zsolt 121,1-2) – ad életünknek irányultságot a zsolttáros. Felfelé kell nézni! Annyiszor néztünk már lefelé, annyszor húztak már le bennünket kilátástalannak vélt helyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák. Ha

lefelé nézünk, nincs rálátásunk, csak a rom, a szenny látszik, a kiüttlanság és reménytelenség.

Vannak vidékek, ahonnan nem kell messze mennünk ahhoz, hogy megtapasztalhassuk: micsoda csodálatos érzés a hegy tetején állva a kilátást szemlélni! Menyire másként látszik onnan fentről minden!

A gondok és bajok eltörpülnek, az enyészet sem látszik már olyan nagynak, a szemek távlatot kapnak, és a végtelenbe indul a látás. Fürkésző a tekintet, és mer az égbe, a magasba nézni!

E szemléletváltásról beszél a zsolttáros. Az Istenre tekintő

életéről. A magasság dimenziójáról. Mert az Úr adhat fényt elcsüggedt szemeinknek, megmerevedett, kiüresedett életeink tőle kaphatnak reménységet, hitet, szeretetet.

Élni annyit jelent, mint kapcsolatban lenni Istennel és emberekkel. A zsolttáros tudja, nagyon jól tudja, ki felé irányítsa életét. Az Istennel való kapcsolatra vár, attól remél mindent. A szabadítást, az irgalmat, a reményt, az új felé fordulást, a továbblépést, a távlatot. A szemek ragyogását, a színek varázsát. Hisz hiába sárga a nap, piros a vér, kék az ég és fekete a gyász, észre kell azt nekünk venni! Ha lefelé nézünk, csak a szürkét vesszük észre. Az Istenre tekintő élet megszínesül, értelmet és célt kap minden, jövő kerül elénk.

Solymár Mónika
evangélikus lelkész

LAPUNK IDEI 6. SZÁMA MÁJUS 14-ÉN JELENIK MEG

Lapzárta: május 11.

Ugye, Ön is hozzájárul levelével, írásával?

Legközelebbi Istentiszteletünket Solymár Mónikával (evangélikus lelkész, Sopron) a bécsi Lindengasse-i kápolnában május 2-án, 16:00 órákor tartjuk.

Az Istentisztelet után az alagsori gyülekezeti teremben megbeszélést tartunk a gyülekezet jövőjéről. (Részletek a "Körlevél"-ben - lásd 3. oldal)

Júniusi Istentiszteletünk, ugyancsak Solymár Mónikával, a bécsi Lindengasse-i kápolnában, június 6-án, 16:00 órákor lesz

Májusi rendezvényünk:

**„GONDOLATOK A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG
KULTURÁLIS PROGRAMJÁNAK FOLYTATÁSÁRÓL”**

(Lásd 4. oldal)

**Ezt követően bemutatjuk a BPT új internetes honlapját
Wien 6., Capistrangasse 2/15 2004. május. 2. 17:30 óra**

vévévé bornemiszta até

Örömmel újságoljuk, hogy még május elseje előtt internetes honlappal gyarapszik a Bornemiszta Péter Társaság.

Cím: www.bornemiszta.at

Fontos, hogy egy s-sel adjuk be a "bornemiszta" szót a keresőbe!

Röviden a honlap tartalmából:

A LAP

Itt olvasható a **Másokért Együtt** legfrisebb száma, nyomtatási formátumban. Ez azt jelenti, hogy letöltve és kinyomtatva, az olvasó a postázott lapunk pontos mását kapja meg - színesen!

Különös előny ez, főképp a tengerentúli batáink, olvasóink számára, akik ily módon, úgy mond, "melegében" olvashatják lapunkat, a postázás általi késedelem nélkül.

Ugyancsak itt, az archívumban, idei márciusi számunkkal kezdődően, újságunk régebbi számai is meglelhetők.

**TÖRTÉNELMI
VISSZATEKINTÉS**

Információk Bornemiszta Péter-ről, a BPT múltjáról és jelenéről.

M.E.G.Y

Információk a Magyar Evangélikus gyülekezet múltjáról és jelenéről.

FÓRUM

Talán az egyik legfontosabb funkciója a honlapnak: szóljunk hozzá a rendezvényeinkhez, az újsághoz, de minden más, valamennyiünket foglalkoztató témához is! A kapcsolatteremtés és -tartás legjobb eszköze!

Bővebben a következő számunkban.

KÖRLEVÉL

az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet tagjaihoz

Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet
Wien, Capistrangasse 2/15.

Bécs, 2004. április 15.

Kedves Gyülekezeti Tagok!

„Hirdetem nevedet testvéreimnek, a gyülekezet körében dicsérlek téged.” (Zsolt 22,23; Zsid 2,12)
A zsidókhoz írt levél írója a zsoltárossal együtt Urunk nevének hirdetésére és dicséretére buzdít bennünket. A gyülekezet az a közösség, ahová az élő Jézus Krisztus hív bennünket, hogy meghalljuk megszólító igéjét, rá figyeljünk, megtapasztaljuk a vele és benne való közösség erejét és áldásait, érezzük kimondhatatlan szeretetét, eligazító, megújító jelenlétét, és ezt vigyük tovább életünkbe, szolgálatunkba, mindennapjainkba. A gyülekezet az a közösség, ahol olyan hittestvérekkel találkozhatunk, akik szintén az élő Jézus Krisztussal közösségben szeretnék élni életük. Az együtt hordott terhek könnyebbek, az együtt átélt vagy megosztott öröm megsokszorozódik, a közösen kimondott hitvallás megerősít, Urunk közös dicsőítése felemel.

Milyen jövő felé indul az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet? Merre menjünk? Milyen alkalmak és lehetőségek állnak előttünk? Kik vagyunk, kik azok, akik hozzánk tartoznak? *Ezeknek a kérdéseknek a megbeszélésére hívunk mindenkit, akinek fontos gyülekezetünk jelene és jövője, aki kapcsolatban áll/állt vagy kapcsolatba szeretne kerülni e gyülekezettel.* A megbeszélésre közgyűlés keretében kerül sor, ahol a gyülekezeti presbiterek választásának meghirdetése is megtörténik. Közgyűlésünket a 2004. május 2-án 16.00-kor kezdődő istentiszteletünkhöz kapcsolódóan tartjuk meg.

A közgyűlés helye: Bécs, Lindengasse 44/a. (Az istentiszteletet a kápolnában, a közgyűlést az alagsori gyülekezeti teremben tartjuk.)

Ideje: 2004. május 2. 16.00-kor kezdődő istentiszteleti alkalomhoz kapcsolódóan

- Témaköre:*
- 1. Merre tovább? Az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet jelenének, jövőjének, lehetőségeinek megbeszélése*
 - 2. A 2005-ben beiktatásra kerülő egyházközségi presbiterek választásának meghirdetése, jelölés megindítása*
 - 3. Az egyházi adóval kapcsolatos kérdések megbeszélése*

Kérjük, gondolja át felelősséggel, hogyan látja a jelenlegi helyzetet, milyen elképzelései vannak a jövőt illetően, hogyan tudna részt vállalni a gyülekezet életében. Véleményeit, javaslatait ossza meg velünk a közgyűlésen, valamint hordozza Isten előtti imádságban ezt az ügyet. Köszönjük mindazoknak, akik munkájukkal, idejükkel, anyagi hozzájárulásukkal, imádságos szeretetükkel eddig is segítették gyülekezetünk életét, fennmaradását. A rómabeliekhez írott levél reménységre bátorító szavaival zárjuk körlevelünket, és hívjuk testvéreinket az együtt gondolkodás és indulás alkalmára: „*A megpróbáltatás munkálja ki az állhatatosságot, az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet; a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adatott Szentlélek által.*” (Róm 5,3-5)

László Miklós
megbízott felügyelő

Solymár Mónika
evangélikus lelkész /Sopron/

Előzetes

Gondolkodjunk együtt!

Májusi rendezvényünk meghívottja:

DERÉKY PÁL, a Bécsi Egyetem Finno-Ugrisztikai Intézetének magyar irodalomtörténet-professzora
 „GONDOLATOK A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG
 KULTURÁLIS PROGRAMJÁNAK FOLYTATÁSÁRÓL”
 Wien 6., Capistrangasse 2/15 2004. május. 2. 17:30 óra

Vendégünk volt Antal Festetics professzor – közös rendezvény a bécsi Collegium Hungaricummal

Bartók Miklós

A szépség és erő

A Bécsi operabál utáni hétfőn, a Collegium Hungaricum és a Bornemisza Péter Társaság közös rendezvényén, vendégül láttuk Festetics Antalt, a Göttingen-i Egyetem biológia-professzorát, aki bemutatta a Lóerő című filmjét.

Az előadót nem kell bemutatni a bécsi magyar közönségnek, hiszen média-sztár, számos könyv és cikk szerzője, - valamint a Nobel-díjas Konrad Lorenz egyik legjelentősebb tanítványa. Hozzárult ahhoz a szemléletváltáshoz, amely az

állatvilág "státusát" értékrendszerünkben igencsak megemelte. Festetics Antal védőszárnyait kiterjesztette a mindinkább védtelenné vált állatokra - több módon is. Talán a legjelentősebb ezek közül az, hogy munkásságával előmozdította az állatoknak védelmet nyújtó emberi magatartás kialakulását. "Az állatok is csak emberek" humoros kijelentése "állatian" komollyá válik, ha filmben látott, haszonszerzésből elkövetett állatkínzásokra gondolunk.

A lóból sugárzó erő és szépség mesteri bemutatása a film eszközeivel azt a véleményemet erősítette meg, hogy a ló a világ legszebb teremtménye, és hogy ez a csodálatos élőlény bizonyára humánusabb bánásmódot érdemelne.

A filmvetítés után az előadó felkérte a jelenlévőket, mondjanak lóval kapcsolatos magyar szólásokat, melyeket magyarul, majd németül értelmezett. Ez a szellemi produkció úgymond, lovat adott a jelenlevők alá, és anélkül, hogy átesett volna a ló másik oldalára, ráébresztette az osztrák-magyar közönséget, hogy dicsó, lovasnemzet múltunk valóságos nyelvi bizonyítékokkal is illusztrálható.

Nem adtam volna egy versenylőért, hogy tovább hallgathassam az előadót ! A professzor az előadás után azzal vigasztalt, hogy huszonzét - a bemutatott Lóerőhöz hasonló - állatviselkedéssel foglalkozó filmet készített. Erre mégis átestem a ló túlsó oldalára, és lelkesen javasoltam, hogy minden évben műtassunk be legalább egyet-egyet ezekből, s ezt huszonzét éven át! Remélem, ígéretemmel nem tettem lóvá az igen tisztelt előadót.

Annak ellenére, hogy a professzort átcsaltuk az operabál álmvilágából az állatviselkedés varázslatos világába, ő mégis csodálatos estével ajándékozott meg. Így hát türelmetlenül várom a következő operabál utáni hétfői előadást.

Szobor a kezhelyi Festetics-kastélyból

Vendégünk volt Egyed Emese, a kolozsvári Bolyai Egyetem magyar irodalomtörténet-karának tanszékvezetője, aki április 6-án, „A Bécsi magyar testőrök”-ról tartott előadást a BPT Capistrangasse-i színhelyén

Testőrökről Virágvasárnapon

Bessenyei Görgyön kívül, akinek szobra is van itt, Bécsben, más magyarok is „öszöndíjat” kaptak Mária-Terézia testőrségébe – hogy ezt a mai kifejezést használjam. Az „öszöndíj” azt jelentette, hogy egy császári pápens alapján, Magyarországnak és Erdélynek össze kellett gyűjtenie a vármegyéktől egy olyan összeget, amely biztosíthatta a kiválasztottaknak - a kezdetben, tehát 1761-ben, 120 jóvágású fiatalambernek - az itt tartózkodását. Ez az itt tartózkodás az „öszöndíjasoknak” általában kötelességekkel és jogokkal járt. Általában a kötelességeket szokták hangsúlyozni, tehát, hogy – például a császári család kivonulásaikor a Szent István dómba, vagy pedig a szánkázásokkor – bizonyos helyeken meg kellett állniuk díszruhában. Ez kötelességük volt. Fel kellett öltetni azt a díszruhát, amelyet nem is olyan nagyon kedveltek a testőrök. Maskarának érezték a már európaisodó és egyszerűsödő polgári divat idején, nem szerették a tigrisbőrt vagy párdubbőrt, ahogy ők mondták, a hátukra akasztani. Emiatt nem is hagyták magukat lefestetni. Bessenyei például büszke volt arra 1801-ben, hogy ő lefestve nincsen. Tehát az a kép, melyet általában forgalmaznak róla, egy testőrt ábrázol, nem őt. De kötelességeik közé tartozott a szabadidő méltó eltöltése is, mint a tanulás, a nyelvek elsajátítása, a fegyverforgatás tanulása, vagy a lovaglásban való tökéletesedés.

De szabadságaik, jogaik is voltak itt, Bécsben, az alatt a négy-öt testőrév alatt, ameddig itt lehettek. A jogok közé pedig hozzá tartozott a császári könyvtár használatának joga, ami nem kis dolog volt, akkor, amikor sem Erdélyben, sem Magyarországon,

közkönyvtár nem létezett, illetve alig akadt olyan főnemes, aki megnyitotta volna könyvtárát a közönség számára. Olyan, nem túl nagy birtokos nemesek számára, mint amilyen Báróczy Sándor volt, akit a háta mögött aranycsináló Báróczynak neveztek, és aki az egyetlen volt, tudomásom szerint, aki a testőrök közül le is telepedett Bécsben, és aki megtalálta annak a módját, hogy ne kelljen visszamennie hazájába miután lejártak a testőrévei. De a jogok közé tartozott az is, hogy beszélgessenek a Bécsben jelenlévő diplomatákkal, s hogy az anyanyelvüket egymás között használhassák.

Lehetőségük volt nem-testőrökkel találkozni és barátkozni. Az ilyen, „gyülekezeti jog” eredménye néhány nagyon érdekes könyv.

(Élítő Egyed Emese előadásából)

EGYED EMESE BEJEGYZÉSE A BPT EMLÉKKÖNYVBÉ:

*A pillanat talán kivételes
ma könnyű fénytel telt meg az eresz
ma cinkék, csízek szónokoltak*

Virágvasárnap

*És ki prédikál holnap?
És találkoznak-e a jó barátok
a rég nem hallott
a régesrég nem látott
szívünknek kedves társakkal is?
Holnap?*

*Bécsben a nárciszok
rendre bomolnak
És új korszak kezdődik*

Szeretek néha olyasmikre figyelni, amik - a verssel kapcsolatban - az embert szinte a transzcendencia határára viszik. És volt már erre példa: volt egy meggondolatlan mondatom, hogy engem egy halott ember hívott meg Bécsbe. Merthogy ennek ez volt a története - talán. Tudom, hogy nem illik ezt mondani, de mégis, én köszönöm Szépfalusi Mártának, hogy itt lehetek. De köszönöm az élő embereknek a figyelmét, a törődést és ezt a baráti, emberi hangulatot.

Kívánom a Bornemisza Társaságnak, hogy pontosan azt valósítsa meg, amit az egyes emberek tőle várnak. Nagyon fontos ez, és nagyon jó arra gondolni, hogy ilyen értékes emberek nem sajnálják a szeretetet és az energiát egymástól. Úgyhogy kellemes estéket kívánok, és hasznos ismeretéseket.

Nos, ezt írka-firkáltam, hirtelen. Fogadják szeretettel!

Absender: P.b.b.

Ungarischer Seelsorgedienst der
Evang.Kirche AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrang, 2/15

Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.

Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: 1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarischer Seelsorgedienst der Evangelischen Kirche A.B. in Österreich
in Zusammenarbeit mit dem Bildungswerk „Péter Bornemisza Gesellschaft“. Redaktion: Dipl.Dolm. Martha Szépfalusi-Wanner. Verlags- und
Herstellungsort: Wien. Hersteller: Dipl.Dolm. Martha Szépfalusi-Wanner. Alle: A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/1/5877712.

Fax: +43/1/58777124, E-mail: kaszoni.zoltan@bornemisza.at. Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
B LZ 11000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT70110000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

László Miklós**A templomban**

Keserű bizonytalansággal teltek a Nagyhét napjai. Félve és izgalommal olvastam „előre“ a bibliai üzenetet, miközben nem akartam elhinni a Nagypénteki tragédiát.

- Az ember igazságtalan!

- Az írásnak be kell teljesülnie!

Már a gondolattól is megborzadtam.

- Az ember azt hiszi, hogy ítélkezhet! ... és az írás beteljesedett, de folytatódott, ... folytatódik ma is!

A templom most még nagyobb, még tágabbnak tűnt, mint szokott, amikor többen is eljönnek hívőként a

vasárnapi ünnepre. Mi tegnap kevesen voltunk, többnyire olyanok, akiknek évei már sokasodtak.

- A tanítványok is kevesen voltak, ma mégis mennyien tehetünk bizonyosságot Istenbe vetett hitünkéről.

Már jártam én többször is a Lindengasse-i templomban, mégis tegnap megerősödött bennem a meggyőződés a "kereszt utáni" élet valóságáról: az áldásra emelt kezek engem is bízattak, miközben Ő már maga mögött hagyta a keresztet. Az oltár felett nincsen kereszt. Az oltárt áldásra emelt kezekkel az Ő alakja ékesíti.

Vándorlásunk közben turistaként megállhatunk a sír előtt, és régészként bizonyíték után kereshetünk, mindhiába, de ami e bizonyítás eredménytelenségét túllépi, az a bizonyosság. A

sírt, amibe Őt fektették, nem rablók dúlták fel, akik rendetlenül szétszórt halmazt hagynak maguk után, hanem aki kiszállt belőle, rendben hagyta maga után, úgy, ahogy Simon Péter látta: "... az a kendő, amely a fején volt, nincs együtt a lepedőkkel, hanem összegöngyölítve külön egy helyen" (János 20)

- Húsvét bizonyossága engem is megerősít a hitemben. Ugye, Húsvét vasárnapján nemcsak mi

kevesen hallottuk Jézustól a biztató ígét:

- Halott voltam, de íme, élek örökkön örökké ... (Jel 1,18)

Az Istentisztelet végén Ittész püspök úr Isten áldását tolmácsolta :

- Vegyétek az áldást ! ...

Istentisztelet után még hosszasan elbeszélgettünk, miközben a távol lévőkre is terelődött a szó:

- Remélem, hogy ők is, ki-ki a maga falujában, megemlékezett Jézus Krisztus feltámadásáról.

Michelangelo: Krisztus feltámadása